

при злокачествено заболяване. Делът на най-възрастните – хората над 60 г. – в тяхната общност е около 4 пъти по-нисък, отколкото при българите, и 2 пъти по-нисък, отколкото при турския етнос.

Наред с това съществуват и обективни социални и етнокултурни разлики. Често разклатено здраве се характеризира като „добро“ поради суеверие, от страх „да не се предизвика злото“, като се говори за него. В други случаи, най-често при мъжете, това е резултат от аскетичната/мачистката нагласа „да търпят“ и да признават, че имат здравословен проблем едва когато страданието стане особено силно. Много хронични заболявания, които не са свързани със страдание и болка, не се обявяват и дори не им се обръща някакво специално внимание. Същевременно възрастните хора, които по принцип страдат по-често и от повече хронични заболявания, смятат, че недоброто здраве е естественото състояние за възрастта им, не следят развитието на здравословните си проблеми, освен когато състоянието им рязко се влоши, и невинаги споменават за проблема си пред анкетатор немедицинско лице.

Друго обяснение е свързано с по-ниската здравна култура и специфичното здравно поведение на част от ромите. Те в по-малка степен, отколкото останалите етнически групи в страната, периодично следят състоянието на здравето си. По-малко са склонни да променят навиците си, когато са разрушителни за здравето – например пушенето и приемането на алкохол, нездравословното хранене, абортът като средство за семейно планиране или проблемите на обездвижването при домакините. При мъжете роми посещенията при лекар са по-редки, дори когато са налице сериозни здравни проблеми. Така стилът на живот налага относително подценяване на здравето в общността, въпреки че то традиционно се изтъква като основна ценност. Това е типично за всички по-бедни социални групи навсякъде по света.

По-ниското образователно равнище на ромите се отразява и върху здравната им култура. Лицата с ниско образование по-трудно могат да дадат обективна оценка на здравния си статус и да обяснят от какво страдат.